

ДОВІДКА

про творчий внесок старшого наукового співробітника АГАЄВА Р.А.
при виконанні роботи «Комплексний видобуток газу метану при геотехнологічній
розробці природних і техногенних родовищ»

Під час виконання роботи Агасвим Р.А. отримано наступні теоретичні результати:

- встановлено закономірність зміни радіуса ефективного впливу пневмодинамічної дії та тиску в поверхневій дегазаційній свердловині при об'єднанні об'єму свердловини з фільтраційним об'ємом гірського масиву;
- обґрунтовано критерій ефективності пневмодинамічної дії на вуглепородний масив, який встановлюється шляхом оцінювання зміни тиску стисненого повітря у гирлі поверхневої дегазаційної свердловини під час нагнітання його компресором з логарифмічної на лінійні залежності при виконанні чергової дії;
- встановлено, що рівень заповнення водою і наявність кольматаційного матеріалу в поверхневій дегазаційній свердловині визначається зміною тиску і витратами повітря при першому циклі пневмодинамічної дії;

Безпосередньо автором отримано наступні практичні результати, які полягають в розробці:

- методик проведення експериментальних робіт і промислових випробувань способу дегазації вуглепородного масиву для інтенсифікації видобутку метану через поверхневі дегазаційні свердловини із застосуванням пневмогідродинамічної дії;
- способу пневмодинамічної дії на вуглепородний масив через поверхневу дегазаційну свердловину;
- технологічних схем інтенсифікації газовиділення в поверхневій дегазаційній свердловині;
- технічних вимог на спосіб дегазації вуглепородного масиву та інтенсифікації видобутку метану через поверхневі дегазаційні свердловини із застосуванням пневмогідродинамічної дії;
- технічного завдання на СОУ-П «Правила ведення пневмогідродинамічної дії для дегазації та інтенсифікації видобутку метану через поверхневі дегазаційні свердловини».

Автором визначено умови застосування і параметри способу пневмодинамічної дії на газонасичений вуглепородний масив. Автор брав безпосередню участь у проведенні експериментальних досліджень і промислових випробувань способу інтенсифікації видобутку метану, обробці експериментальних даних і виконанні аналітичних досліджень.

За тематикою роботи опубліковано 22 наукові праці, зокрема 2 монографії, 10 статей в спеціалізованих наукових журналах (з них 2, що входять до міжнародної наукометричної бази Google Scholar), 9 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних конференцій, отримано 1 патент України. Загальна кількість посилок на публікації – 6 (Google Scholar); індекс Гірша (h-індекс) – 1 (Google Scholar).

Автор:

Старший науковий співробітник
кандидат технічних наук

Р. А. Агасєв

Директор ІГТМ НАН України
академік НАН України

А.Ф. Булат

ДОВІДКА

про творчий внесок молодшого наукового співробітника КЛЮЄВА Е.С.
при виконанні роботи «Комплексний видобуток газу метану при
геотехнологічній розробці природних і техногенних родовищ»

Під час виконання роботи Ключевим Е.С. отримано наступні теоретичні результати:

- вперше встановлено залежності, які характеризують вплив співвідношень вугілля і породи в бінарних сумішах на питомий вихід газової фази, що дозволяють обґрунтувати параметри теплової дії в геотехнологіях розробки вуглецевмісних родовищ;

- вперше отримано залежності зміни виходу газової фази від температури процесу теплової дії на гірниче середовище для інтенсифікації видобутку метану з вуглецевмісних родовищ.

Безпосередньо автором отримано наступні практичні результати, які полягають в розробці:

- методики проведення експериментальних досліджень із визначення параметрів теплової дії на гірничу масу, що являє собою бінарну суміш вугілля і породи, для отримання газової фази;

- рекомендацій з ефективного використання способів термічної переробки вуглецевмісної сировини;

- рекомендацій з оцінки основних технічних і технологічних параметрів переробки вуглецевмісної сировини.

Автором визначено фізичну сутність та фізико-хімічний механізм теплової дії на гірниче середовище, виконано розрахунки по моделі процесу теплової дії, проведено аналіз та обробку результатів лабораторних досліджень режимів теплової дії.

За тематикою роботи опубліковано **22** наукові праці, зокрема **12** статей в спеціалізованих наукових журналах (з них **2**, що входять до міжнародної наукометричної бази Google Scholar), **7** тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних конференцій, отримано **3** патент України. Загальна кількість посилань на публікації – **8** (Google Scholar); індекс Гірша (h-індекс) – **2** (Google Scholar).

Автор:

Молодший науковий співробітник
кандидат технічних наук

Е.С. Ключев

Директор ІГТМ НАН України
академік НАН України

А.Ф. Булат